

Samkeppniseftirlitið

Ráðstefna Ríkiskaupa

Samkeppni í opinberum rekstri

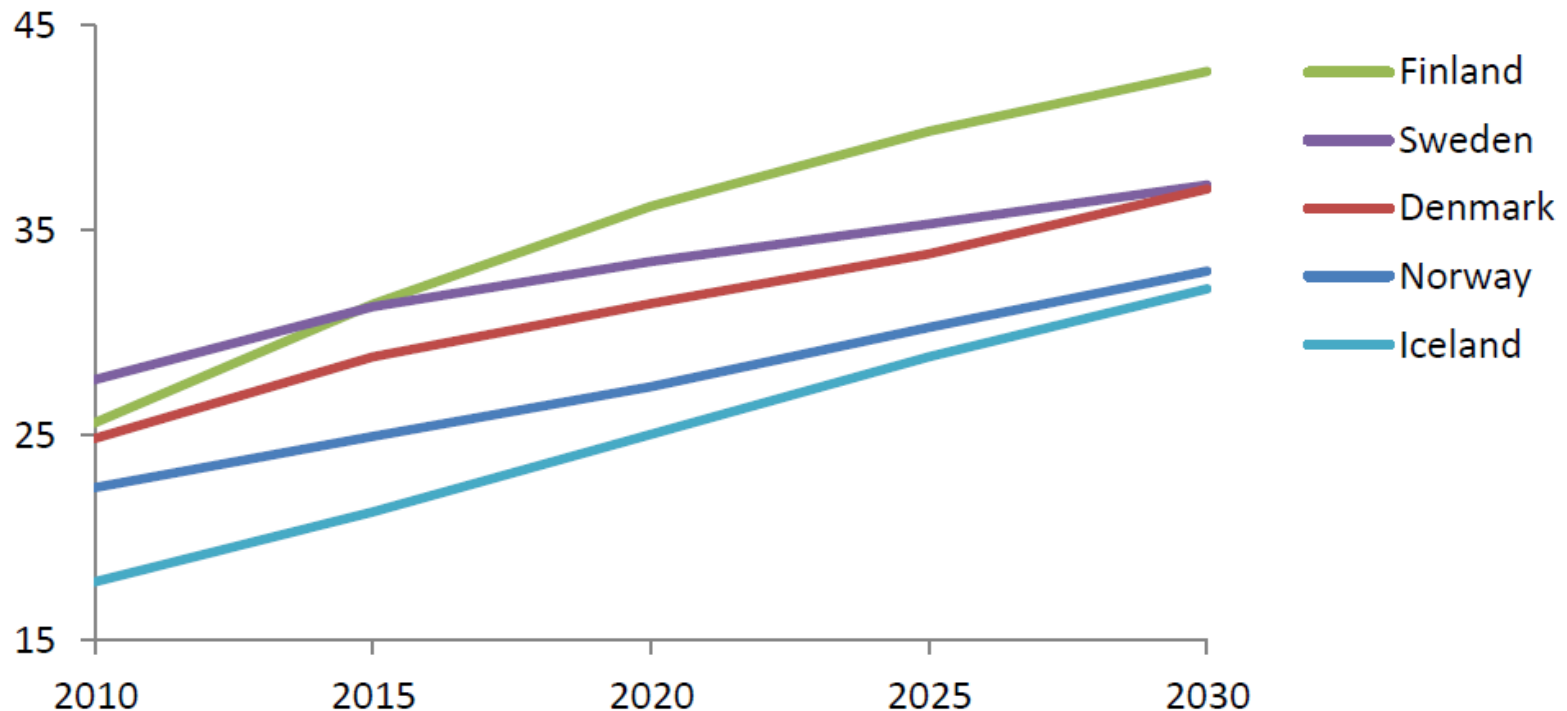
7. nóvember 2013

Páll Gunnar Pálsson

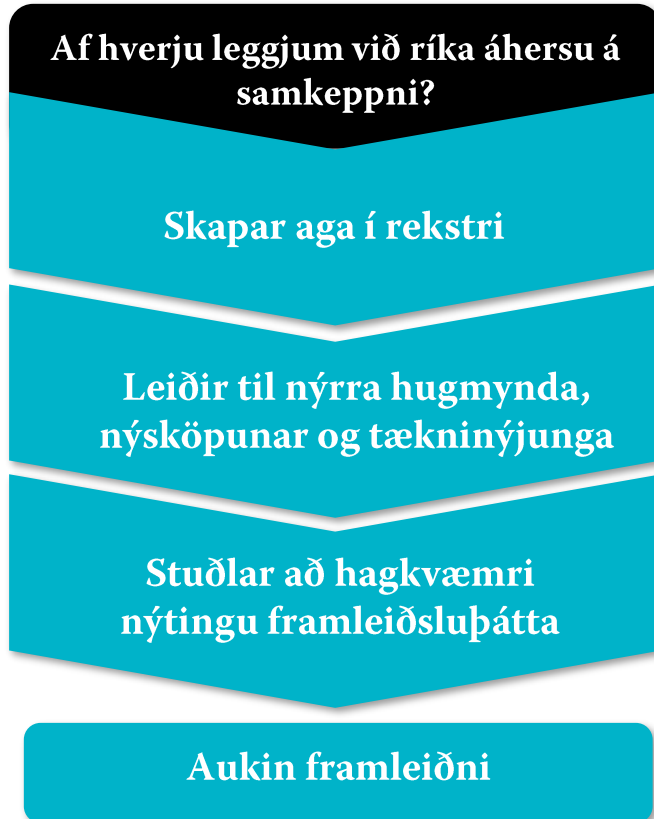
Þjóðin er að eldast

Hlutfall 65 ára og eldri af fjölda þeirra sem eru á aldrinum 15 – 64 ára

Úr skýrslu norrænna samkeppniseftirlita, A Vision for Competition, 2013.

Samkeppni er veigamesti einstaki þátturinn til að stuðla að aukinni framleiðni

„Increasing productivity is by far the most important ingredient in economic development...

...we have learned without doubt that the most important condition necessary for rapid productivity growth is fair and intense competition in all sectors of an economy“

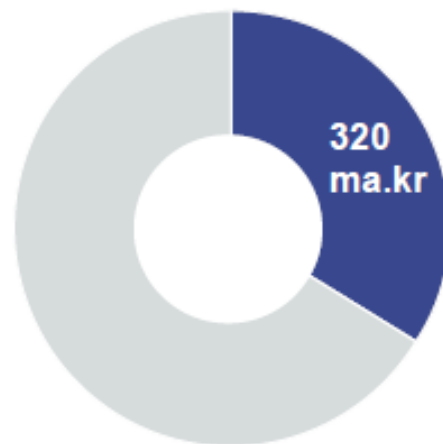
William W. Lewis
The power of productivity

Þessi glæra er tekin uppúr tillögum verkefnastjórnar Samráðsvettvangs um aukna hagsæld, sjá samradsvettvangur.is .

Tekið úr skýrslu Samráðsvettvangs um aukna hagsæld

<http://samradsvettvangur.is/wp-content/uploads/2013/01/Fundargogn-Samradsvettvangur-3.-fundur-Netid.pdf>

Opinber þjónusta í tölum

- Opinber þjónusta stendur undir 21% af framleiðslu hagkerfisins¹

	Opinber þjónusta	Hagkerfið í heild
Fjöldi starfa	50.000	167.000
Fjármagn (ma.kr.)	1.020	4.600
Útflutningur (ma.kr.)	0	860

Arbetsförmedlingens
tjänster

Landstingens
tjänster

Kommunernas
tjänster

**Upphandlingsstödet utbildar
om upphandling av
äldreomsorg**

Hur utformas förfrågningsunderlag,
kravspecifikationer och
ersättningsmodeller vid upphandling av

Välkommen till Valfrihetswebben

Sök annonser

Sök annonser genom de tre sökvägarna till vänster eller använd sökfältet här ovan.

Valfrihetswebben är en nationell annonsplats för valfrihetssystem. Här finns annonser till alla kommuner och landstings valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem, LOV. Det kan till exempel vara valfrihetssystem för hemtjänst eller primärvård. Du finner också Arbetsförmedlingens annons för att bli godkänd som etableringslots. Annonserna är tillgängliga för alla och kostnadsfria att läsa.

I annonserna ser du vilka krav kommunen, landstinget eller Arbetsförmedlingen ställer på den leverantör som vill bli godkänd i ett valfrihetssystem.

**Vägledning för upphandling av sjukvård
och omsorg på upphandlingsstod.se**

**Nytt nummer av vårt
nyhetsbrev är nu ute!**

Annonstatistik

Total	358 st
Landstingsannonser	90 st
Kommunannonser	268 st
Antal landsting	22 st
Antal kommuner	160 st
Antal landsting totalt	22 st
Antal kommuner totalt	290 st

Publikationer

Vägledningar om LOV finns att ladda ner här:

**Utformning av förfrågnings-
underlag för upphandling
enligt LOV**

**Kravspecifikation för
upphandling av hemtjänst
enligt LOV**

**Kravspecifikation för
upphandling av primärvård
enligt LOV**

**Upphandling enligt LOV -
en processbeskrivning**

VALFRIHETSWEBBEN

Hoppa till sidans huvudinnehåll
Lättläst text | Anpassa/Hjälp | Om webbplatsen

Sök

Startsidan

Arbetsförmåga
tjänster

Landstingens
tjänster

Kommunernas
tjänster

Upphandlingsstodet utbildar
om upphandling av
äldreomsorg

Hur utformas förfrågningsunderlag,
kravspecifikationer och
ersättningsmodeller vid upphandling av

Merera

358 st
90 st
268 st
22 st
160 st
22 st
290 st

Att ladda ner

Förfrågnings-
handling

För
tjänst

För
märvård

Nytt nummer av vårt
nyhetsbrev är nu ute!

Upphandling enligt LOV -
en processbeskrivning

ÚTBOÐ

Forsíða > Útboð > Útboð í auglýsingu

- Útboð í auglýsingu

+ Opnun tilboða

+ Niðurstaða útboða

+ Fyrirhuguð útboð 2013

+ Viðmiðunarupphæðir og tilboðsfrestir

+ Aðrir útboðsvefir

+ Directions for accessing Tender documents

ÚTBOÐ

INNSKRÁNING

Kennitala

.....

Innskrá

» Ýmis lyf 26

Útboðsnúmer:
15555

Opnunarfundur:
12.12.2013, 14:00

Fyrirspurnarfrestur:
3.12.2013

Ríkiskaup fyrir hönd sjúkrahúsa og heilbrigðisstofnana óska eftir tilboðum í öndunarfæralyf í eftirtöldum ATC flokkum: R03AC, R03AK, R03BA, R03BB, R05CB, R07AA. Nánari upplýsingar eru í útboðsgögnu...

► Lesa meira

» Ýmis lyf 25

Útboðsnúmer:
15532

Opnunarfundur:
12.12.2013, 11:00

Fyrirspurnarfrestur:
3.12.2013

Ríkiskaup fyrir hönd sjúkrahúss og heilbrigðisstofnana óska eftir tilboðum í lyf í eftirfarandi ATC flokkum: B02BB, C02KX, G04BE03, L04AA25, L04AX04, N02AB03, N05AH, N05AX. Nánari upplýsingar eru í...

► Lesa meira

» Fatavinnslulína fyrir þvottahús

Útboðsnúmer:
15513

Opnunarfundur:
5.12.2013, 14:00

Fyrirspurnarfrestur:

Ríkiskaup fyrir hönd þvottahúss Landspítala óskar eftir tilboðum í fatavinnslulínu (e. Automatic Garment Finishing and Folding

» Fangelsi á Hólmsheiði - Hús og lóð

Útboðsnúmer:
15507

Opnunarfundur:
5.12.2013, 11:00

Fyrirspurnarfrestur:

ATH. Nýtt birt á vef hér fyrir neðan 23. október
2013:15507_Fyrirspurnir_og_svor_2
birt á vef hér fyrir neðan 9. október

Örva samkeppni

Opna markaði fyrir litlum og meðalstórum fyrirtækjum.

Örva samkeppni

Opna markaði fyrir litlum og meðalstórum fyrirtækjum.

Örva nýsköpun og framleiðni

Örva samkeppni

Opna markaði fyrir litlum og meðalstórum fyrirtækjum.

Örva nýsköpun og framleiðni

Sporna gegn samráði tilboðsgjafa

SAMKEPPNISFYRIRTÍÐIN

Miðvikudagur 23. desember 2009

Álit nr. 4/2009

Opinber útböð, samkeppni og samkeppnishindranir

Gátlisti til að forðast ólögmatar samkeppnishindranir

I.

Málsmeðferð

Samkeppnisfyrirtíðið hefur látið sig opinber útböð varða. Telur stofnunin sérstaklega mikilvægt að tekin sé til skoðunar framkvæmd opinberra innkaupa og útböð eftir að efnahagsferlið skulu með fullum þunga á íslensku þjóðinni í kjölfar fallis bankanna haustið 2008.¹

Í því samhengi vísar Samkeppnisfyrirtíðið til skýrslu sinnar nr. 2/2008 *Óflug uppbygging opinna markaða og efling atvinnustærni*, þar sem fram kom að útböð af hálf opinberra aðila séu almennt til þess fallin að efla samkeppni og auðveða aðgang nýrra aðila að markaðnum, sbr. jafnframt álit Samkeppnisfyrirtíðsins nr. 2/2008 *Úthluta ríkisstyrks til áætlunarflugs milli Vestmannaeyja og Reykjavíkur*.

Í kjölfar útgáfu framangreindrar skýrslu var fjármálaráðgjafi þjóð að Samkeppnisfyrirtíðið hefur hug á að gefa út álit vegna opinberra útböð þar sem útböð gætu orvað samkeppni og þar með unnið gegn skaðlegum áhrifum þeirra áfalla sem gengið hafa yfir íslensku efnahagslífi að undanföngu og stuðlað að aukinni atvinnu og uppbyggingu í íslensku efnahagslífi.

Jafnframt var sams konar bréf sent Ríkiskaupum og Framkvæmdastofnu ríkisins, en þá stofnanir hafa almennt með útböð að gera. Þá hefur Samkeppnisfyrirtíðið rætt við yfirlit aðila og aflag annarra gagna vegna útgáfu þessa álits.

II.

Lagaumhverfi

Markmið samkeppnislaga er að efla virka samkeppni í viðskiptum. Markmiðinu er með því að vinna gegn óhæflegum hindrunum og takmörkunum á frelsi í atvinnunni gegn óréttmætum viðskiptaháttum, skaðlegri fátæppi og samkeppnishömlum auðveða aðgang nýrra keppnisaða markaðnum.

¹ Hér er átt við opinber innkaup í viðum skilningi, þ.e. kaup ríkisins, sveitarfélaga og fyrirtækja í opinberum þjónustu og framkvæmdum.

Regerían 16, 105 Reykjavík, síðafél 5100
Sími 585 0700, Fax 583 0700
www.samkeppni.is

Fylgiskjal

GÁTLISTI

Hvernig greina má ólögmatar samkeppnishindranir í tengslum við útböð á opinberum innkaupum á vöru, þjónustu og verklegum framkvæmdum

Hér á eftir verða rakin með einföldum hætti þau atriði sem opinberir aðilar ættu að vera á varðbergi gagnvart við framkvæmd opinberra útböð. Í gátlista þessum er að finna lýsingu og dæmi um helstu aðferðir sem fyrirtæki beita við samráð sín á milli, tillögur að framsetningu útböð og lista yfir vísbendingar um samráð. Gátlisti þessi er að verulegu leyti byggður á sambærilegum lista sem gefinn hefur verið út af Efnahags- og framfarastofnuninni. Listinn er ekki tæmandi.

Samkeppnisfyrirtíðið hvetur þá opinberu aðila sem sjá um framkvæmd útböð til að hafa samband við eftirlitið, vakni grunur um að bjóðendur hafi sammælt um að draga úr samkeppni. Ítarlegri útlistun á réttum viðbrögðum við grunsemdum um samkeppnislagaþrot má finna hér á eftir.

Í liðum 2-7 hér fyrir neðan eru gefin dæmi um helstu aðferðir sem beitt er við samráð. Mikilvægt er að taka fram að ekki er útilokað að aðilar sem eiga með sér ólögmat samráð noti fleiri en eina af þessum aðferðum á sama tíma. Í lið 8 er tekið fram hvernig best sé fyrir kaupendur að bregðast við, vakni hjá þeim grunur um ólögmat samráð viðsemda sinna.

1. Þegar tilboðum er skilað inn

Ýmis mynstur við tilboðsgerð eða tilboðsgjöf koma ekki vel heim og saman við það sem vænta má á virkum samkeppnismarkaði og geta verið vísbending um ólögmat samráð bjóðenda. Því er æskilegt að kaupendur í útböðum hafi augun hjá sér og fylgist með hvort sérkennileg mynstur verði til í tilboðum fyrirtækja og hvernig og hvaða fyrirtæki nái samningum og hvaða fyrirtæki nái þeim ekki. Þegar bjóðendur hafa undirverktaka í þjónustu sinni eða þegar þeir stunda sameiginlegan rekstur (e. joint venture) án þess að greina frá því opinberlega er rétt að kaupendur sýni sérstaka gætni í samningum og gaumgæfi sérstaklega tilboð bjóðenda.

Jafnframt er rétt að viðhafa sérstaka varúð þegar um er að ræða fákeppnismarkaði með

Örva samkeppni

Opna markaði fyrir litlum og meðalstórum fyrirtækjum.

Örva nýsköpun og framleiðni

Sporna gegn samráði tilboðsgjafa

Nýta útboð til hins ítrasta
Ekki síst sveitarfélög

Samkeppnismat

Gátlisti sem notaður er við matið:

Eykur aðgerðin líkur á því að fyrirtækjum fækki með beinum hætti?

Eykur aðgerðin líkur á því að fjöldi fyrirtækja á markaði takmarkist með beinum hætti?

Takmarkar aðgerðin möguleika fyrirtækja til þess að mæta samkeppni?

Takmarkar aðgerðin frumkvæði fyrirtækja til að stunda samkeppni?

Ef svarið er nei við öllum spurningum þarf ekki að framkvæma frekara mat

Ef svarið er já við einhverri spurninganna þarf að svara þessum spurningum:

Eru reglurnar nauðsynlegar?

Eru til vægari aðferðir til að ná fram sama markmiði?

Samkeppnismat skilar árangri

Breyttar áherslur í skipulagsmálum í Svíþjóð 1992

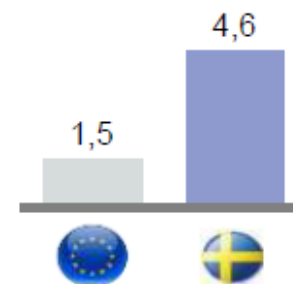
- Samkeppnishugsun sett í forgang skipulagssmálum
- Sveitarfélögum sett viðmið um að tryggja skuli við samþykkt skipulags að samkeppni sé virk

Árangur

- Aukin erlend og innlend samkeppni vegna bættis aðgangs
- Bættur rekstur verslana
- Lægra verð til neytenda

Efnahagsleg áhrif

Árleg framleiðni aukning í smásölu, % 1995-2005

Samkeppnismat í Ástralíu 1995-2001

- 1700 lög og reglur yfirfarin í því skyni að efla samkeppni og framleiðni

- Á stóran þátt í sterkri framleiðniaukningu í Ástralíu
- Lækkað verð á vörum og þjónustu
- Örvar nýsköpun og neytendavitund

Mat á framlagi til hagvaxtar í Ástralíu¹ %

* Tekið úr skýrslu Samráðsvettvangs um aukna hagsæld

Öflug uppbygging Opnun markaða og efling atvinnustarfsemi

Skýrsla 2/2

Gefin út 27. nóvember 2008. Uppfærð 25. júní

SAMKEPPNISEFTIRLITID
Borgartúni 26, 125 Reykjavík
www.samkeppni.is

Markaður / viðfangsefni	Viðfangsefni - hindranir	Lausnir – tillögur um opnun markaða	Vísun í skýrslu
Mjólk og mjólkurafurðir	<ul style="list-style-type: none"> Forskot Haga varðandi stærðarhagkvæmni og líkum á samkeppni. Verðstefna Bónuss getur dregið úr samkeppni. Einkasölu- og einkakaupasamningar og tryggðararfsættir stærri smásöluverzlana fela í sér aðgangshindranir. Samningar stærri aðila um að endurseljandi hefji ekki sjálfstæðan innflutning á vísbendingar er um að forverðmerkingar birgja dragi úr samkeppni. Markaðsstarf og framsetning/uppröðun í hillur verslana fellur oft á birgja og getur þannig torveldað nýja samkeppni eða vöxt. 	<ul style="list-style-type: none"> Kannað verði hvort það auki samkeppni að smáir keppinautar geti átt viðskipti við inkaupa- og dreifingaryfirtækið Aðfang sem er í eigu Haga. Stærri matvörukeðjur feli úr gildi alla einkasölusamninga sem kunna að vera í gildi. Að birgjar og matvöruverslanir feli úr gildi samkeppnishamlandi samninga á grundvelli þeirra leiðbeininga sem fram koma í skýrslu Samkeppniseftirlitsins nr. 1/2008. 	Vísun í skýrslu bls. 78 og áfram
	<ul style="list-style-type: none"> Búvörlög gera ekki ráð fyrir að mjólkurvinnsla eigi sér stað óáruvísni en innan hins ríkisstyrkta Kerfis og fela í sér margvíslegar samkeppnishömlur. Verð- og magntollar lagðir á mjólkurduft. Verðlagsnefnd búvara ákveður heildsöluverð á titelknar mjólkurvörur. Afurðastöðvar í mjólkuriðnaði eru undanþegnar banni við samkeppnishamlandi samráði. Afurðastöðvar er heimilaður samruni án tillits til ákvæða samkeppnislaga. Á grundvelli þessa einokunarástæðu. Vísbendingar um að hefur Mjólkursamsalan því sem næst komist í mjólkurbændum séu settir afarkostir um að leggja mjólk eingöngu inn hjá Mjólkursamsöluinni. 	<ul style="list-style-type: none"> Að búvörlög verði tekin til heildstæðrar endurskoðunar þar sem eitt af meginmarkmiðum verði að jafna samkeppnisstöðu afurðastöðva í mjólkuriðnaði, s.s. með því að afnema ákvæði viðvíkjandi verðtilfærslu afurðastöðva og að fella niður verð- og magntolla á mjólkurduft. Að heildsöluverðlagningu á mjólkurvörum verði afnumin sem og heimild til samráðs um verkaskiptingu. Að Mjólkursamsöluinni verði gert að selja frá sér titelknar afurðastöðvar (framleiðsluþingar) og sölu á samkeppni geti orðið virk í framleiðslu verði felt úr gildi ákvæði í framhaldi heimilrar samruna mjólkurafurðastöðva án afskipta samkeppnisyfirlvalda. Að Mjólkursamsalan gæti þess að hafast ekkert að sem er til þess fallið að draga úr valfrælsi mjólkurbænda um viðskipti við afurðastöð. 	

